

HUMANIZEM

Izraz: homo lat.= človek
humanus = človeški

Humanizem je duhovno gibanje, ki je ponovno začelo obujati antiko.

Značilnosti:

- **individualizem** – poudarja pomen posameznika
- **antropocentrizem** – središče vsega je človek
- **senzualizem** – predajanje čutnim užitek
- **ekstecizem** – kult telesne in duhovne lepote
- **panteizem** – bog in narava sta eno
- **empirizem** – opazovanje narave je glavni vir spoznanja
- **neopanganizem** – ponovno zanimanje za antiko
- ni več slepega zaupanje cerkvi

Humanisti: učenjaki, meščani, plemiči, renesančni ustvarjalci:

- Petrarca
- Boccaccio
- Machiavelli
- Montaigne
- Erazem Roterdamski

▪ RENESANSA

Izraz: francosko = preporod miselnosti na srednji vek

Čas:

ZGODNJA RENESANSA

VISOKA RENESANSA

POZNA
RENESANSA

14 – 15 stol.
↓
Petrarca, Boccaccio

1500
↓
Aristo

po letu 1550
↓
Cervantes, Shakespeare

Renesansa je odkritje sveta in človeka – čustva, lepota, razum.
Osvobajanje od religiozne pokorščine, obujanje antične umetnosti in filozofije.

Značilnosti:

- **vitalizem** – poudarjanje življenjske moči
- **zanimanje za tostranstvo ne za onostranstvo**
- **racionalizem** – vera v moč razuma
- **individualizem** – pomen posameznika
- **panteizem** – harmonija vseh pojavov v naravi
- **senzualizem** – predajanje čutnim užitek
- **hedonizem** – nazor, cilj življenja je uživanje
- **esteticizem** – kult telesne in duhovne lepote
- **človek je najvišja vrednota**

Literarne vrste:

- **LIRIKA:** Petrarca, Buonaroti, Shakespeare
- **EPIKA:** novela–Boccaccio, roman (viteški, ...)-Cervantes, ep-Aristo
- **DRAMATIKA:** Shakespeare